

Handläggare
Jens Westlund
Telefon: 08-50821150

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
2023-03-23

Revidering av riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Ett förslag till reviderade riktlinjer med tillhörande tillämpningsanvisningar har tagits fram av stadsledningskontoret. Förvaltningen stödjer revideringsförslagen som gör styrningen mer tydlig och enhetlig för stadens förvaltningar och bolag. Förvaltningen vidhåller att en aktiv uppföljning och förvaltning av ingående samverkan är en viktig del i tillämpningen av riktlinjerna.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Stockholms stad antog år 2017 riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP) och två år senare 2019 antogs tillämpningsanvisningar för IOP. Efter att stadsrevisionen under år 2021 granskat stadens styrning och uppföljning av IOP gjorde stadsrevisionen bedömning att nämndernas styrning och uppföljningen av IOP behöver utvecklas för att partnerskapen ska ge avsedd effekt. Mot denna bakgrund har stadsledningskontorets avdelning för kvalitet och säkerhet i samarbete med finansavdelningen och juridiska avdelningen tagit fram nya riktlinjer och tillämpningsanvisningar för att möta stadsrevisionens synpunkter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för nämndkansliet. De fackliga organisationerna informeras på förvaltningsgrupp den 14 mars 2023.

Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap

Idéburna organisationer har länge spelat en viktig roll i välfärden och är i många fall föregångare för sådant som idag tillhör välfärdens kärna. Samtidigt fortsätter de att identifiera, artikulera och möta olika målgruppers behov vilket gör de idéburna aktörerna till viktiga innovatörer i samhället.

Idéburna aktörer utgör ett viktigt komplement till stadens egna välfärdsverksamheter. Genom samverkan kan staden och civilsamhällets organisationer bättre ta tillvara de olika kompetenser, erfarenheter och perspektiv som ryms inom respektive sektor. En utvecklad samverkan med idéburna organisationer ökar chanserna att lyckas med komplexa samhällsutmaningar, och bidrar till mångfalden av aktörer och till valfrihet för brukarna. Samverkan kan ske på olika sätt, till exempel genom föreningsbidrag, upphandling, valfrihetssystem eller idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap syftar till att stödja stadens nämnder och bolag vid ingående av idéburna offentliga partnerskap. Riktlinjerna är indelade i tre kapitel och innehåller följande:

Att ingå ett idéburet offentligt partnerskap

Börja med att välja samarbetsform

När stadens nämnder eller bolag avser inleda ett samarbete i välfärdsfrågor med en idéburen aktör behöver nämnden eller bolaget undersöka hur samarbetet bäst organiseras. Utmärkande för ett idéburet offentligt partnerskap inom offentligt finansierad välfärdsverksamhet:

1. Partnerskapet är ett samarbete mellan en eller flera offentliga aktörer och en eller flera idéburna aktörer i välfärden.
2. Det syftar till att uppnå ett gemensamt allmännyttigt mål.
3. Såväl den offentliga som den idéburna aktören bidrar med resurser.

Kontrollera att det är en idéburen aktör

Om någon av stadens nämnder eller bolag överväger att ingå ett IOP behöver nämnden eller bolaget undersöka om den potentiella samarbetspartnern är en idéburen aktör. En idéburen aktör definieras som en juridisk person som uteslutande har ett allmännyttigt syfte som är angivet i stadgar, bolagsordning, urkund eller motsvarande handling.

Stadens värdegrund och demokrativillkor

Nämnden eller bolaget ska vidare kontrollera att organisationen bedrivs på ett sätt som är överensstämmande med stadens värdegrund, arbete för demokrati, icke-diskriminering, jämställdhet, jämlikhet och mänskliga rättigheter samt uppfyller demokrati-

villkor. Det huvudsakliga syftet med demokrativillkoret är att förhindra att offentliga medel tilldelas aktörer vars verksamheter inte är förenliga med samhällets grundläggande värderingar såsom de formuleras i regeringsformen och i de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter.

Ett IOP måste vara förenligt med gällande rätt

Innan staden ingår ett IOP behöver nämnden eller bolaget kontrollera att partnerskapet är förenligt med gällande rätt. De handlar framförallt om följande regelverk:

- Kommunallagen.
- Upphandlingslagstiftningen.
- EU:s statsstödsregler.

Överenskommelse och juridiskt stöd

Om nämnden eller bolaget bedömer att förutsättningar finns för att ingå ett IOP kan en process för framtagande av överenskommelse påbörjas i dialog med övriga parter i partnerskapet. Jurist bör alltid biträda när de juridiska förutsättningarna för att ingå i ett IOP ska bedömas. Om den enskilda förvaltningen saknar jurist med rätt kompetens kan juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret bistå vid denna typ av bedömningar. Kommunstyrelsen ansvarar för att ta fram tillämpningsanvisningar till riktlinjerna samt att hålla dessa uppdaterade.

Tillämpningsanvisningar idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Tillämpningsanvisning till Stockholms stads riktlinjer för Idéburet offentligt partnerskap (IOP) syftar till att ge fördjupad kunskap om samverkansmodellen IOP och under vilka juridiska förutsättningar IOP kan ingås, vilken aktör IOP kan ingås med i bedömning av IOP som en lämplig samverkansmodell. Tillämpningsanvisningarna har ett fördjupande avsnitt av respektive avsnitt i riktlinjerna.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser det som bra att riktlinjerna och tillämpningsanvisningarna för idéburet offentligt partnerskap (IOP) revideras och hör sammar stadsrevisionens synpunkter vars syfte är att göra styrningen mer tydlig och enhetlig. Förvaltningen vidhåller att en aktiv uppföljning och förvaltning av ingående samverkan är en viktig del i tillämpningen av riktlinjerna.

Lars Wennberg
tf. stadsdelsdirektör

Bilagor

Remissunderlag - Revidering av Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lars Wennberg, tf. stadsdelsdirektör	2023-03-06